

ODMEV

Država (še) ne da NKB

IRENA FERLUGA

Kako neresno je izpadel Matjaž Kovačič, prvi mož NKBM, v oči tujih investorjev, ki jim je minule mesece ponujal naložbo v delnice NKBM, povrh pa še za sedanje krizne čase po zelo ugodni ceni, ve samo on. Očitno sta se v širni Evropi močno osmešila tako on kot tudi slovenska država. Kako bi drugače razumeli njegov medijski molk, v katerega se je zavel, odkar je državna agencija, ki naj bi upravljala naložbe države, dosegla, da bodo tri državna podjetja kupila delnice NKBM, do katerih ima predkupno pravico država. Pa četudi se je zaradi tega zgodil še en ženski ravs v vrhu slovenske politike. Nič ne bi bilo narobe s tem, če bi se država tako odločila že pred začetkom javne ponudbe, ko bi vodstvo NKBM kot tudi tuji investitorji vedeli, na kolikšen delež delnic lahko računajo. Verjetno bi bila v tem primeru tudi cena delnice drugačna.

Škoda je narejena in težko jo bo popraviti. Banka je zaradi takšnega omahovanja države izgubila nekaj dokapitalizacijskih milijonov evrov, skupaj z državo pa sta izgubili na kredibilnosti obe. Toda posledice so po mnenju tujih analitikov lahko še daljnosežnejše. Vsak resen državnik se zaveda, da sta zaupanje in stabilnost temeljni kamen razvoja države, za finančne posle pa to velja še toliko bolj. Že ponesrečena prva javna ponudba delnic NKBM, ki jo je leta 2007 izvedla vlada Janeza Janše pod taktirko takratnega finančnega ministra Andreja Bajuka, je v domačih logih pustila grenak priokus predvsem zaradi velike evforije, ki je ceno delnice po prvih dneh na borzi tistega decembra prignala v višave 42 evrov.

Nepohlepni so takrat razliko od štartnih 27 evrov do 42 in več hladno pospravili v žep. Ko je potem cena delnice strmoglavila, so ostali z dolgimi nosovi predvsem tisti, ki so verjeli v dolgoročno donosnost te delnice, objubljeni v prospektu, in so v zakup vzeli tudi nekajletno plačevanje kreditov. A to se z malimi delničarji v poslovnem svetu ne dela. Zato bo zanimivo videti, kolikšen delež obstoječih malih delničarjev bo šel še enkrat na led v sedanjih, močno spremenjenih okoliščinah od tistih tik pred gospodarsko in finančno krizo, ki še vedno oklepa svet.

Tako mali delničarji, ki so bili v prvi delni privatizaciji NKBM zelo pomembni, danes niso pomembni več nikomur, razen sami sebi. Danes so pomembni tuji investitorji, od katerih si je vodstvo NKBM obetalo svež denar in čim manj upravljalvskega interesa, ki bi se, če država, ki je komaj v proračunu nastrgala 243 milijonov evrov za dokapitalizacijo NLB, v tokratni javni ponudbi delnic ne bi sodelovala, še zmanjšal. Toda država se je tik pred zdajci odločila, da NKBM (še) ne spusti iz rok, vsaj pod sedanjo upravo ne. Račun za ad hoc odločitve in nesposobnost dogovora pred začetkom javne ponudbe bo kmalu znan, mešetarjenje z banko pa samo potrjuje žalostno dejstvo, da se Slovenija cepi na osrednji razviti del in pozabljeno periferijo.